Godišnji izvještaj o radu Eko-Karašice za 2023. godinu

siječanj-veljača

Od početka 2023. aktivno smo nastavili djelovati u okviru inicijative „Za čisti zrak u Belišću i Valpovu“ koju smo pokrenuli 2022. godine. Budući da Državni inspektorat nije odgovorio na našu žalbu iz 2022. godine vezanu uz onečišćenje zraka neugodnim mirisima, koju smo uputili zajedno s predstavnicima desetak ulica u Belišću, zatražili smo pomoć i drugih institucija. Krajem 2022. godine od Državnog inspektorata – Područni ured Osijek tražili smo da tvrtki Livit d.o.o. onemogući skladištenje neadekvatno prerađenog mulja na deponiji koju je tvrtka napravila uz svoj pogon. Od otvaranja pogona za preradu mulja tvrtke Livit d.o.o. pokušavamo ukazati da tvrtka neadekvatno prerađuje smjesu industrijskog i komunalnog mulja jer nakon njihove obrade mulj i dalje nije stabiliziran što je glavni uzrok smrada. Tvrtka se u elaboratu obvezala da tijekom i nakon prerade neće biti neugodnih mirisa pa ovaj uvjet iz dozvole nije ispunjen te se Belišćem i Valpovom širi smrad koji drastično narušava kvalitetu života stanovnika. Zato smo tijekom siječnja 2023. godine poslali predstavku vezanu uz onečišćenje zraka neugodnim mirisima saborskom Odboru za zaštitu okoliša i prirode te Uredu pučke pravobraniteljice koji su tražili očitovanje Državnog inspektorata na našu pritužbu. Zahvaljujući djelovanju saborskog Odbora za zaštitu okoliša i prirode Državni inspektorat je napisao odgovor početkom veljače 2023. koji smo dobili krajem veljače 2023. godine.

Krajem siječnja 2023. predsjednik Ekološke udruge Eko-Karašica Dinko Župan gostovao je u emisiji Nova era STV-a u kojoj je govorio o Inicijativi za čisti zrak u Belišću i Valpovu, politikama za gospodarenje otpada u Republici Hrvatskoj i gorućim ekološkim problemima u Hrvatskoj i svijetu (https://stv.hr/clanak/zupan-politika-otpada-u-rh-je-losa-a-smetliste-u-beliscu-je-na-neolitskom-nalazistu/3319).

ožujak-travanj

Nakon što smo krajem veljače dobili odgovor od Državnog inspektorata, na našu predstavku vezanu uz onečišćenje zraka u Belišću, tajnik udruge Boris Nago je kontaktirao novinarku Emu Branicu s Nove TV koja je napravila istraživački prilog u emisiji Provjereno. Prilog je imao veliki odjek kod stanovnika Belišća i Valpova te ih je dodatno potaknuo da se aktivno uključe u borbu protiv smrada koji se širi Belišćem i Valpovom. U prilogu su govorili članovi Eko-Karašice i ugroženi stanovnici Belišća (https://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/mjestani-belisca-guse-se-u-smradu-a-vlasnik-pogona-za-preradu-mulja-ivan-vrdoljak-tvrdi-da-je-to-subjektivan-dojam---772885.html).

Tijekom travnja i svibnja imali smo tri sastanka sa županom Osječko-baranjske županije Ivanom Anušićem koji je dao podršku Inicijativi za čisti zrak u Belišću i Valpovu te nam je dogovorio sastanak s predstavnicima Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. Na sastanku smo prezentirali problem onečišćenja zraka neugodnim mirisima u Belišću i Valpovu.

svibanj-lipanj

Iz Odbora za zaštitu okoliša i prirode 11. svibnja 2023. dobili smo očitovanje Državnog inspektora Republike Hrvatske na našu predstavku vezanu uz onečišćenje zraka neugodnim mirisima. To je očitovanja bilo puno detaljnije nego ono što smo ga dobili u veljači. Iz očitovanja je bilo vidljivo kako tvrtka Livit d.o.o. ne radi u skladu s Dozvolom odnosno s elaboratom na što smo mi ukazivali već dvije godine. Iz Odbora za zaštitu okoliša i prirode su nam javili da su nakon odgovora glavnog državnog inspektora zatražili dodatno očitovanje od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te Državnog inspektorata Republike Hrvatske. I naša udruga je tijekom svibnja poslala upit Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja vezano uz rad tvrtke Livit d.o.o. jer ono što nam nije bilo jasno je pitanje zašto nije izdano rješenje radi privremene obustave obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom. Naime, to je pitanje Državnom inspektoratu poslano i od strane Ureda pučke pravobraniteljice od kojeg smo 12. lipnja 2023. dobili odgovor na našu predstavku.

Kako bi javnost što bolje upoznali s aktivnostima Inicijative za čisti zrak u Belišću i Valpovu krajem lipnja smo organizirali konferenciju za medije vezanu uz dugogodišnji problem s neugodnim mirisima u Belišću i Valpovu. Konferencija je održana 28. lipnja u 12 sati u Gradskoj knjižnici i čitaonici Valpovo, a tema konferencije bila je Očitovanje Državnog inspektorata saborskom Odboru za zaštitu okoliša i prirode na predstavku Ekološke udruge „Eko-Karašica“ vezanu uz onečišćenje zraka na području gradova Belišće i Valpovo. Na konferenciji su sudjelovali članovi Upravnog odbora „Eko-Karašice“ i predsjednica saborskog Odbora za zaštitu okoliša i prirode Sandra Benčić.

srpanj-kolovoz

Budući da Državni inspektorat nije izdao rješenje o privremenoj obustavi rada tvrtke Livit d.o.o. preko Gradskog vijeća grada Valpova zatražili smo očitovanje Državnog inspektorata. Tako su na sjednici koja je održana sredinom srpnja gradski vijećnici grada Valpova jednoglasno donijeli zaključak kojim se tražilo očitovanje Državnog inspektorata vezano uz ne donošenje privremene obustave rada za tvrtku Livit d.o.o.

Krajem kolovoza smo Državnom inspektoratu poslali pritužbu vezanu uz deponiranje smjese papira i plastičnog otpada na deponiji Staro Valpovo (tzv. Bijelo brdo). Prema našim saznanjima na gradskoj se deponiji već gotovo dva desetljeća pohranjuje smjesa otpada pod brojem 03 03 07 (mehanički izdvojeni škart od prerade otpadnog papira) koja nije adekvatno obrađena niti je to brdo pravilno sanirano. Stoga smo od Državnog inspektorata očitovanje o tome što se poduzima vezano uz to brdo otpada.

rujan-listopad

Tijekom rujna smo sudjelovali na Forest Art Festivalu koji se kao i svake godine održao u rehabilitacijskom kampu Citadala na sjevernoj obali Dravi.

Od 1. listopada 2023. započeli smo s provedbom projekta pod nazivom “EKO GLAS”. Trajanje projekta je 12 mjeseci i provodi se uz podršku Zaklade Slagalica. Cilj projekta je osnažiti Eko-Karašicu za preuzimanje watchdog uloge u području očuvanja okoliša i osvješćivanja građana

lokalne zajednice o važnosti uključivanja u procese odlučivanja i upozoravanja na pravo na kvalitetan život. Provedbom projekta osigurat će se jačanje kapaciteta Eko-Karašice za provedbu ekoloških kampanja, organizirat će se stručna predavanja iz područja ekologije, održivog razvoja i ekološke politike EU, organizirat će se javne prezentacije kampanje EKO GLAS te aktivirati građanstvo kroz objave u medijima i na društvenim mrežama. Ukupna vrijednost projekta iznosi 29.175,48 €.

Predsjednik Ekološke udruge "Eko Karašica" Dinko Župan i članica upravnog odbora Mira Anić 11. listopada 2023. sudjelovali su u radio emisiji Otvoreni studio Hrvatskog radija Valpovštine te su predstavili projekt Eko Karašice "EKO GLAS".

Sredinom listopada 2023. gostovali smo u Newsroom-u, emisiji informativne news platforme N1 Hrvatska. Predsjednik udruge Dinko Župan govorio je o nadolazećem prosvjedu u Osijeku vezanom uz požar plastičnog otpada u tvornici Drava International, o lošem gospodarenju otpadom, preradi mulja u Belišću i općenito o problematici očuvanja okoliša.

U subotu 14. listopada 2023. sudjelovali smo na prosvjednom skupu pod nazivom „Za zdravlje nas i naše djece" u Osijeku, na Trgu Slobode. Inicijativu građana pokrenula je Katarina Berki, potaknuta ekološkom katastrofom u tvornici Drava International te nerada institucija i nemara vlasnika tvornice. Predstavnici naše udruge su sudjelovali na skupu i podržali inicijativu, a naš predsjednik Dinko Župan obratio se prisutnima govorom

Krajem listopada gostovali smo u emisiji NOVA ERA Televizije Slavonije i Baranje (STV). (https://www.youtube.com/watch?v=9iVL6Kt9TZI) Članica Upravnog odbora Eko-Karašice Mira Anić govorila je o najavi ukidanja dozvole za rad tvrtki Livit zbog nepropisnog skladištenja industrijskog mulja, te o građanskom aktivizmu u Republici Hrvatskoj.

U listopadu smo održali redovnu i izbornu skupštinu. Do 27. listopada 2027. godine tijela udruge čine ovi članovi: Dinko Župan (predsjednik i član Upravnog odbora), Sandra Bašić (dopredsjednica udruge i članica Upravnog odbora), Boris Nago (dopredsjednik udruge i član upravnog odbora), Kristijan Čorić (tajnik udruge), Mira Anić (članica Upravnog odbora) i Damir Medved (član Upravnog odbora).

studeni-prosinac

Sredinom studenog održali smo dvodnevnu radionicu za članove i volontere Eko -Karašice na temu "Aktivizam i metode javnog zagovaranja". Radionice su vodili stručnjaci Luka Tomac i Enes Ćerimagić iz Zelene Akcije, a organizirane su u sklopu projekta "EKO GLAS". U sklopu radionice pregledane su metode javnog djelovanja na primjerima kampanja i okolišnih akcija kao i pravni mehanizmi u zaštiti okoliša. Stručnjaci Zelene akcije su, također, pružili podršku oko planiranja kampanje, strategija i aktivnosti udruge.

Krajem studenog javnosti smo se obratili priopćenjem pod nazivom „Muljanju s muljem nema kraja" s kojim smo izrazili zabrinutost zbog nerješavanja problema onečišćenja zraka „neugodnim mirisima" (smradom) u obavljanju postupka gospodarenja otpadom koje se širi s lokacije postrojenja za preradu otpadnog mulja tvrtke Livit d.o.o. čime se povrđuje ustavno pravo građana na zdrav okoliš. Priopćenje je imalo veliki odjek u medijima.